

Sygn. akt V CSK 464/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa K. K.

przeciwko A. C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 kwietnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

1. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

2. Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), w zakresie zarzutów objętych podstawami kasacyjnymi. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w jego uzasadnieniu skarżący zarzucił, że zaskarżony wyrok zapadł z naruszeniem art. 227 w zw. z art. 217 § 2, 286 i 278 § 1 k.p.c. przez oddalenie jego wniosku o wezwanie na rozprawę biegłych instytutu w celu złożenia ustnej opinii uzupełniającej i wyjaśniającej budzącą wątpliwości opinię pisemną złożoną przez tych biegłych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawnej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, niepubl. oraz z 10 stycznia

2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie usprawiedliwia tezy, że skarga kasacyjna pozwanego jest oczywiście uzasadniona. Sąd Apelacyjny wyjaśnił, z jakich przyczyn dopuścił dowód z uzupełniającej opinii instytutu naukowo-badawczego, pomimo uzyskania już wcześniej informacji od biegłego, który złożył opinię w sprawie, że nie jest możliwe pozyskanie stanowczych i pewnych danych na temat czasu, w jakim doszło do naniesienia na dokumencie poszczególnych partii tekstu. Sąd Apelacyjny przytoczył też wnioski sformułowane przez biegłych z instytutu, nie stanowcze, lecz jedynie - prawdopodobne, a następnie racjonalnie ocenił, że nie jest możliwe, by niektóre strony złożonego w jedną całość dokumentu powstały w przedziale czasu wyznaczonym przez biegłych, skoro dokument wraz z tymi stronami już wcześniej został złożony do akt sprawy. Sąd Apelacyjny wskazał też, dlaczego te wątpliwości odnośnie wniosków sformułowanych w opinii instytutu uznaje za niemożliwe do uzupełnienia w trakcie ustnych wyjaśnień, które biegli złożyliby na rozprawie.

W kontekście uzyskanych już wcześniej informacji na temat możliwości określenia dat, w jakich doszło do naniesienia środków pisarskich na papier nie sposób jest uznać, że argumentacja Sądu Apelacyjnego, którą objaśnił odstępianie od wezwania biegłych na rozprawę była oczywiście błędna, a wobec odwołania się przez ten Sąd przy czynieniu ustaleń do obszernego materiału dowodowego, obejmującego nie tylko dokumenty badane przez biegłych, nie sposób jest przyjąć, że zaniechanie ich wezwania na rozprawę w celu złożenia wyjaśnień przełożyło się na wadliwe rozstrzygnięcie w sprawie.

3. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się też na potrzebę wykładni art. 245 i 253 k.p.c. w celu ustalenia zasad rozkładu ciężaru dowodu prawdziwości (integralności) wielostronicowego dokumentu podpisanego jedynie na ostatniej stronie (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Przepisy powołane przez skarżącego określają moc dowodową dokumentu prywatnego oraz rozkład ciężaru dowodu w razie zaprzeczenia jego prawdziwości. Oba przepisy były wielokrotnie wykładane w orzecznictwie (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2012 r., I CSK 25/12, Lex nr 1231454; z 15 września 2011 r., II CSK 712/10, Lex nr 1129100; z 13 grudnia 2005 r., IV CK 286/05, Lex nr 465057; z 4 września 2007 r., I PK 112/07, OSNP 2008, nr 19-20, poz. 288; z 12 września 2003 r., I CK 60/02, Lex nr 602186; z 13 stycznia 2000 r., II CKN 668/98, Lex nr 51054). Dokument, w rozumieniu tych przepisów to zapisane oświadczenie, nie zaś poszczególne, wyodrębnione jego części (strony, czy karty). Zasady rozkładu ciężaru dowodu w razie zakwestionowania prawdziwości dokumentu zostały określone dla dokumentu, jako całości, nie zaś dla jego poszczególnych części.

4. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490), orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]

db